

Mál nr. 56/2026**Nafn málskotsaðila (M)****Nafn varnaraðila (V)****Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.****Nafn vátryggingartaka ábyrgðartryggingar(X)****Skaðabótaábyrgð. Sönnun.****Gögn.**

1. Málskot móttakið 3. febrúar 2026 ásamt fylgiskjöllum.
2. Bréf V dags. 25. febrúar 2026 ásamt fylgiskjöllum.
3. Viðbótarathugasemdir M dags. 26. febrúar 2026 ásamt fylgiskjali.
4. Viðbótarathugasemdir V dags. 18. mars 2026 ásamt fylgiskjöllum.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi orðið fyrir slysi í verslun Y hinn 5. mars 2024. Atvik hafi verið þau að starfsmaður X, sem einnig hafi verið í versluninni, hafi klifrað upp á geymslupall í þriggja til fjögurra metra hæð til að sækja þar steinullarbala sem hafi verið 20-30 kíló að þyngd. Við meðhöndlun á balanum, þ.e. þegar hann fjarlægði plastumbúðir af honum, hafi starfsmaður X misst takið á balanum með þeim afleiðingum að hann féll á höfuð M sem var staddur þar fyrir neðan. Varð M fyrir líkamstjóni við atvikið.

Er þess krafist að úrskurðað verði um bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu X enda hafi starfsmaður þess ekki gætt þeirrar varúðar sem krefjast megir. Um hafi verið að ræða gáleysislega meðferð á þungu byggingarefni í opnu rými og fyrirséð að alvarlegt tjón gæti hlotist af, enda hafi viðkomandi starfsmanni mátt vera ljóst að fólk gæti verið statt fyrir neðan pallinn. Með eðlilegri aðgæslu og vönduðum vinnubrögðum, s.s. með því að fá aðstoð við burðinn, hefði þá mátt afstýra tjóninu. Ekki sé heldur útilokað að umræddur starfsmaður hafi viljandi látið steinullina falla af pallinum. Jafnvel þó byggt væri á því að viðkomandi hefði hrasað með fyrrgreindum afleiðingum væri slík hrösun þá afleiðing þess að rétt vinnubrögð hefðu ekki verið viðhöfð. Umræddur starfsmaður hafi haft fulla stjórn á verkinu og borið að sýna tilhlýðilega varúð við aðstæður þar sem tjón var fyrirsjáanlegt. Orsakatengsl séu ljós og með hliðsjón af öllum aðstæðum verði að teljast sýnt fram á gáleysislega hegðun tjónvalds.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að starfsmaður X hafi lýst atvikum svo að hann hafi dottið um ull sem var á gólfi millilofts þar sem steinullin var geymd. Sú ull hafi verið úr öðrum ullarbala en þeim sem hann var að handleika og við fall hans hafi ullin skotist fram af milliloftinu, undir grindverk sem sé þar og á M. Sé því rangt að heill bali hafi fallið niður, enda sé jafnframt ljóst af ljósmyndum af vettvangi að heill bali komist ekki undir grindverkið. Sé af framangreindu ekki sýnt fram á að tjón M verði rakið til saknæmrar háttsemi X eða starfsmanna þess eða annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera bótaábyrgð vegna heldur hafi verið um óhappatílvik að ræða.

Í viðbótarathugasemdum M kemur fram að lýsing V á atvikum samræmist hvorki lýsingu þess í afstöðubréfi sem sent var M hinn 13. október 2025 né þeirri lýsingu sem fram komi í tölvupósti frá öryggisstjóra Y. Þar komi fram að starfsmaður X hafi fært til ullarbala og tekið plast utan af ullarbala á pallinum og þá hafi balinn fallið fram af pallinum. Sé ekki hægt að leggja síðari atvikalýsingu, sem fyrst hafi komið fram í bréfi V til nefndarinnar, til grundvallar niðurstöðu málsins.

Í viðbótarathugasemdum V er vísað til þess að félagið telji sig ekki bundið af rangri atvikalýsingu í höfnunarbréfi. Samkvæmt X og Y hafi atvik verið þau að starfsmaður X hafi fallið um ull sem lá á gólfinu og hún hafi svo skotist af milliloftinu og lent á M. Starfsmaður X sé einn til frásagnar um það hvað gerðist á milliloftinu, en starfsmaður Y hafi hins vegar staðfest að aðeins ein ullarmotta hafi fallið niður. Er þá ítrekað að ómögulegt sé að heill ullarbali geti hafa skotist fram af loftinu með þessum hætti. Er þá ítrekað að athafnir starfsmanns X hafi ekki verið saknæmar.

Álit.

Ábyrgðartryggingu atvinnureksturs er ætlað að bæta tjón sem fyrirtæki bera skaðabótaábyrgð á. Þannig þarf að vera um það að ræða að tjón verði rakið til saknæmrar háttsemi X, starfsmanna þess, annarra atvika eða aðstæðna sem X verði gert að bera skaðabótaábyrgð vegna. Sönnunarbyrði þess að svo sé hvílir á M.

Óumdeilt er að steinull féll af geymslupalli eða millilofti í verslun Y og lenti á M. Hins vegar greinir aðila verulega á um það hvernig atvikum var háttað. M byggir á því að starfsmaður X hafi misst heilan steinullarbala fram af pallinum vegna gáleysislegrar meðhöndlunar á honum, en V heldur því fram að starfsmaðurinn hafi hrasað um ull sem lá á gólfi pallsins með þeim afleiðingum að hún skaust fram af pallinum. Engin vitni urðu að atvikinu en í tölvupósti starfsmanns Y til lögmanns M, dags. 16. júlí 2024, er atvikum lýst með þeim hætti sem M byggir á. Virðist sú lýsing byggja á skoðun myndbands sem að einhverju leyti virðist hafa sýnt atvik málsins, þ.e. starfsmann X færa til bala og opna plast utan af honum og svo hafi „skuggi balans“ sést þegar hann féll niður. Í tölvupósti sama starfsmanns Y til M, dags. 24. febrúar 2026, er tekið fram að það hafi bara verið hluti úr einum bala sem féll niður. Að öðru leyti verður ekki séð að starfsmaður Y hafi sent breytta atvikalýsingu til V og virðist atvikalýsing þess byggð á frásögn starfsmanns X, en sjálfstæð lýsing hans á atvikum liggur þó ekki fyrir nefndinni. Eins og mál þetta liggur fyrir verður að miða við upphaflega atvikalýsingu sem stafaði frá Y og ber með sér að hún sé byggð á myndbandsupptöku, þ.e. eins langt og sú atvikalýsing nær.

Verður því að miða við að starfsmaður X hafi farið upp á geymslupall eða milliloft, fært ullarbala þar til og opnað plast utan af einum slíkum. Hvað síðan gerðist er óljóst, jafnvel þó miðað sé við upphaflega atvikalýsingu Y, þ.e. hvort viðkomandi hafi hrasað eða fallið um lauslega ull á gólfinu, eða hvort hann hafi misst takið á balanum þannig að balinn eða hluti hans, féll á M. Eru atvik að því leyti þar af leiðandi ósönnuð og verður M að bera hallann af því.

Eins og mál þetta liggur fyrir nefndinni er ekki talið nægilega sýnt fram á að viðkomandi starfsmaður X hafi sýnt af sér gáleysislega háttsemi umrætt sinn. Þótt slysið hafi orðið við meðhöndlun á steinull á geymslupalli verður ekki af því einu ráðið að vinnubrögð hafi verið ófullnægjandi eða að ekki hafi verið gætt þeirrar aðgæslu sem krefjast mátti miðað við aðstæður. Þannig hefur ekki verið sýnt fram á það með neinum gögnum að það hafi verið óforsvaranlegt af viðkomandi að ætla sér að bera steinullarbala einsamall, eða að gáleysi hafi falist í því að opna umræddan bala. Liggur þá ekkert fyrir um að aðstæður á umræddum geymslupalli eða millilofti hafi verið slíkar að hætta af háttsemi starfsmanns X væri augljós. Liggur þannig t.a.m. ekkert fyrir um almennt verklag í þessum efnum né um að Y hafi gefið viðskiptavinum sínum einhverjar leiðbeiningar eða tilmæli hvað framangreint varðar.

Verður því ekki talið sýnt fram á annað en að um óhappatilvik hafi verið að ræða. Er þar af leiðandi óhjákvæmilegt að hafna kröfu M.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 27. apríl 2026.
rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson
Svavarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Berglind